

Markon S. Varčevanje mladih in za mlade.
Raziskovalna naloga; Osnovna šola Mihe Pintarja Toleda

OSNOVNA ŠOLA
MIHE PINTARJA TOLEDA VELENJE
Kidričeva 21, 3320 Velenje

MLADI RAZISKOVALCI ZA RAZVOJ ŠALEŠKE DOLINE

RAZISKOVALNA NALOGA

VARČEVANJE MLADIH IN ZA MLADE

Tematsko področje: EKONOMIJA IN TURIZEM

Avtor:

Sara Markon, 9. razred

Mentor:

Marko Pritržnik, prof. zgod. in geogr.

Velenje, 2008

Raziskovalna naloga je bila opravljena na Osnovni šoli Mihe Pintarja Toleda Velenje.

Mentor: Marko Pritržnik, prof. zgod. in geogr.

Datum predstavitve:

KLJUČNA DOKUMENTACIJSKA INFORMACIJA

KG osebni račun / žepnina / varčevanje mladih / varčevanje za mlade / rentno varčevanje / življenjsko zavarovanje z naložbo v vzajemne sklade

AV MARKON, Sara

SA PRITRŽNIK, Marko

KZ 3320 Velenje, SLO, Koroška 62a

ZA Osnovna šola Mihe Pintarja – Toleda Velenje

LI 2008

IN VARČEVANJE MLADIH IN ZA MLADE.

TD Raziskovalna naloga

OP 6 slik, 22 grafikonov, 1 preglednica, 2 prilogi

IJ sl

AL K raziskovalni temi "Varčevanje mladih in za mlade" nas je pritegnilo spoznanje, da živi naša generacija sedaj v popolnoma drugačnih razmerah, kot so živeli naši starši ali starejši. Po pripovedovanju starejših so mladi npr. pred 20-30 leti imeli vso podporo države oziroma skupne družbe v vseh fazah odraščanja, izobraževanja, ustvarjanja materialnih osnov za življenje in delo. Mladi in njihovi starši morajo sedaj veliko prej začeti varčevati za svojo prihodnost in prihodnost svojih otrok. Sedaj banke nudijo na področju varčevanja vse več varčevalnih produktov, saj že otrokom odpirajo osebne račune in jim izdajajo plačilne kartice, starejšim pa ponujajo varčevanje z depoziti, rentno varčevanje, varčevanje v vzajemnih skladih, varčevanje v kombinaciji z različnimi zavarovanji ... Glede na to smo želeli raziskati, ali mladi varčujejo in ali starši varčujejo za prihodnost svojih otrok. Odločili smo se, da bomo podatke pridobili z metodo anketiranja in s statistično obdelavo bančnih podatkov. Anketirali smo učence zadnje triade velenjskih osnovnih šol ter mlade starše učencev prve triade. Bančne podatke o varčevanju mladih in za mlade smo pridobili v največji slovenski banki, Novi Ljubljanski banki d.d., Ljubljana. Ugotovili smo, da mladi v večini imajo že svoje osebne račune in da že varčujejo za prihodnost. Starši varčujejo za svoje otroke z različnimi bančnimi produkti. Iz bančnih podatkov je razvidno, da varčevanje mladih in za mlade iz leta v leto narašča. Tako lahko ugotovimo, da s spremembo družbenih razmer narašča odgovornost vsakega posameznika za svojo prihodnost in prihodnost svojih otrok, zato ocenjujemo, da bo varčevalni trend v prihodnje naraščal.

KAZALO

KLJUČNA DOKUMENTACIJSKA INFORMACIJA	II
KAZALO.....	III
KAZALO SLIK	V
POJMI	VII
1 UVOD	1
1.1 Zakaj raziskovalna naloga?	1
1.2 Cilji raziskave	2
1.3 Hipoteze	2
2 PREGLED OBJAV	3
3 METODOLOGIJA DELA	3
4 PODROČJA VARČEVANJA V NLB.....	4
4.1 NLB računi.....	6
NLB Toli račun.....	6
NLB Prvi račun.....	7
4.2 Depoziti.....	7
NLB Evro in devizni depozit.....	8
4.3 Varčevanja	8
NLB Rentno varčevanje	8
NLB Varčevanje Vita plus	9
4.4 Vzajemni skladi	9
4.5 Bančno zavarovalništvo	10
NLB Naložba Vita Multi.....	11
NLB Naložba Vita Prva	11
5 IZSLEDKI IN RAZPRAVA.....	12
5.1 Anketa za učence	12
5.2 Anketa za starše.....	17
5.3 Podatki NLB.....	21
6 SKLEPI	24

7	POVZETEK.....	25
8	ZAHVALA.....	26
9	PRILOGE	27
10	VIRI IN LITERATURA.....	29

KAZALO SLIK

Slika 1: Hranilnik "Prašiček NLB"	3
Slika 2: Prospekt za Toli račun.....	6
Slika 3: Prospekt za Prvi račun.....	7
Slika 4: Prospekt za Varčevanja in depozite	8
Slika 6: Prospekt za Naložbo Vita Prva	11

KAZALO PREGLEDNIC

Preglednica 1: Področja varčevanja v NLB	5
--	---

KAZALO GRAFIKONOV

Grafikon 1: Ponudba vzajemnih skladov v NLB, marec 2007, prospekt	10
Grafikon 2: Spol anketirancev	12
Grafikon 3: Razred anketirancev	13
Grafikon 4: Prejemanje žepnine	13
Grafikon 5: Višina žepnine.....	14
Grafikon 6: Kdo daje žepnino?.....	14
Grafikon 7: Namen porabe prihrankov	15
Grafikon 8: Prvi račun.....	15
Grafikon 9: Varčevanje	16
Grafikon 10: Namen varčevanja.....	16
Grafikon 11: čas varčevanja	17
Grafikon 12: Varčevanje za otroke.....	17
Grafikon 13: Oblika varčevanja.....	18
Grafikon 14: Nosilec varčevanja za otroka	19
Grafikon 15: Obdobje varčevanja za otroka.....	19
Grafikon 16: Mesečna vsota varčevanja za otroka	20
Grafikon 17: Motiv za sklenitev varčevanja	20
Grafikon 18: TOLI račun	21
Grafikon 19: Prvi račun.....	22
Grafikon 20: Depoziti	22
Grafikon 21: Varčevanja	23
Grafikon 22: Vzajemni skladi	23

KAZALO PRILOG

Priloga 1: Anketni vprašalnik za učence tretje triade osnovnih šol v Velenju	27
Priloga 2: Anketni vprašalnik za starše učencev prve triade osnovnih šol v Velenju	28

POJMI

- NLB – Nova Ljubljanska banka d.d., Ljubljana
- Podružnica SA-ŠA – Podružnica Savinjsko-Šaleška
- Depozit – polog denarja
- Kredit – posojilo
- Komitent – bančna stranka
- Vzajemni skladi – naložbe v kapitalske trge in gospodarske panoge
- Obveznice – državni vrednostni papir
- Delnice – vrednostni papir, ki izkazuje delež v vrednosti podjetja
- Renta – dohodek, ki ga dobiva določena oseba na osnovi opravljenih vplačil

1 UVOD

1.1 Zakaj raziskovalna naloga?

K raziskovalni temi »Varčevanje mladih in za mlade« nas je pritegnilo spoznanje, da naša generacija sedaj živi v popolnoma drugačnih razmerah, kot so živeli npr. naši starši ali starejši. Sedaj namreč moramo mladi in naši starši veliko več in veliko prej začeti varčevati za našo prihodnost.

Po pripovedovanju starejših so mladi npr. pred 20-30 leti imeli vso podporo države oziroma skupne družbe v vseh fazah odraščanja, izobraževanja, ustvarjanja materialnih osnov za življenje in delo. To je bilo obdobje socializma, ko je bila lastnina državna ali skupna, skupna družba pa je skrbela za socialne probleme, za brezplačno šolo, finančno podporo pri izobraževanju mladih (štipendije, subvencije najemnin v študentskih domovih, prehrani študentov...), stanovanja so za svoje zaposlene gradila sama podjetja, zaposlovanje je bilo lažje, lažje je bilo tudi ostalo ustvarjanje materialnih pogojev za življenje in delo (izgradnjo hiše so si lahko s pomočjo ugodnih kreditov privoščili tudi preprosti delavci), zdravstvene storitve so bile dostopne vsem prebivalcem enako. Takšen sistem, v katerem so sproti porabili vse, kar so ustvarili, še več, porabili so tudi več, kot so ustvarili (država je najemala kredite v tujini), se ni mogel ohraniti dolgo. Spremembe tega sistema so nastopile v devedesetih letih, po osamosvojitvi Slovenije, ko se je začela skoraj na vseh področjih življenja in dela privatizacija. Kapital in sredstva za delo so dobili lastnike, ki stremijo po ustvarjanju čim višjih dobičkov, skrb za posameznika pa vse bolj prenašajo na posameznika samega. Glede na to se vse bolj ustanavljajo podjetja, ki proti plačilu posameznika, nudijo storitve in proizvode (privatno zdravstvo, zavarovalnice, banke...).

V sedanjem času so velik razvoj doživele banke. Iz pasivne vloge (ko so od prebivalstva predvsem sprejemale prihranke in tem ohranjale vrednost na daljšo dobo) v aktivno vlogo, tako da:

- Pridobivajo za komitente že otroke, ko se rodijo.
- Že v predšolski dobi jim ponudijo osebni račun: TOLI, MEDVEDEK, PAPI, Ježkovo varčevanje...
- Najstnikom odpirajo osebne račune, izdajajo plačilne kartice, s katerimi lahko najstniki plačujejo in dvigujejo gotovino do razpoložljivega zneska na svojem računu. Najstnik lahko tudi varčuje v banki za uresničitev svojih želja.
- Študentom ponujajo banke študentski račun (z brezplačnim vodenjem računa), limit na študentskem računu (odobreno negativno stanje na računu), kartice za študente,

varčevanje, kredite za študente, sodobno bančno poslovanje preko računalnika (NLB – KLIK, SKB – NET...).

- Odraslim zaposlenim prebivalcem pa v glavnem vse banke nudijo račune, kartice (plačilne in posojilne), kredite, varčevanja, depozite, vrednostne papirje (trgovanje, upravljanje, skrbništvo), vlaganja v vzajemne sklade (skladi obveznic, delnic in kombinirani skladi), osebno bančništvo (osebni bančnik na banki) in privatno bančništvo (upravljanje s privatnim premoženjem), bančno zavarovalništvo (naložbe in zavarovanje), poti do banke (preko računalnika, telefona, mobilnega telefona, poslovalnice in bankomati) in ostale storitve (izdajanje in unovčevanje čekov, menjalnice in sefi).

Tako banke vsakodnevno obveščajo prebivalce o najnovejših produktih po različnih poteh, kot so: internet, televizija, radio, časopis, reklamni panoji, zgibanke, bančni izpiski itd. Pri gledanju in poslušanju takšnih oglasov so nas pritegnili predvsem nekateri novi varčevalni produkti. Začeli smo raziskovati, koliko, ali če se sploh, starši in mladostniki odločajo za nakup takšnih bančnih produktov.

1.2 Cilji raziskave

Z raziskavo smo želeli ugotoviti naslednje:

- Ali in koliko mladi dobivajo žepnine?
- Ali mladi varčujejo?
- Ali starši varčujejo za prihodnost svojih otrok?

1.3 Hipoteze

Glede na postavljene cilje raziskave smo postavili naslednji **hipotezi**:

- Mladi v Velenju dobivajo žepnino in varčujejo v bankah (imajo svoje račune).
- Mladi starši vedno bolj varčujejo za svoje otroke.

2 PREGLED OBJAV

Slika 1: Hranilnik "Prašček NLB"

(vir: <http://www.keradom.si/hranilniki.html>)

O »Varčevanju mladih in za mlade« ni veliko napisanega. V Knjižnici Velenje nismo našli nobene knjige, ki bi obravnavala temo varčevanja z denarjem ali varčevanja mladih. Zato smo začeli iskati razne objave in članke na to temo po internetu. Največkrat so se pojavili članki, ki obravnavajo pomen denarja in varčevanja pri vzgoji otrok. Najbolj se nam je vtisnil v spomin članek Mateje Vrzel, prof. razrednega pouka, z naslovom »Otrok in varčevanje«.

V članku govori avtorica o pomenu vzgoje otrok tudi na področju vloge denarja in varčevanja in o tem, da se otroci o denarju ne naučijo v šoli, ampak od svojih staršev.

Banke pa množično objavljajo ponudbo na svojih internetnih straneh. Ko smo brskali po bančnih straneh, smo opazili, da je ponudba na področju varčevanja in bančnega zavarovalništva najširša pri NLB. Ponudbo NLB smo si podrobneje ogledali v Poslovalnici Rudarska v Velenju, kjer smo tudi dobili zgibanke za vse produkte, ki so nas zanimali. V NLB smo dobili tudi poročilo o prodaji posameznih varčevalnih produktov za celo NLB v preteklosti.

3 METODOLOGIJA DELA

Na temo »Varčevanje mladih in za mlade« ni veliko napisanih teoretičnih osnov, zato smo se odločili, da odgovore na vprašanja s tega področja poiščemo v praksi. Zanimalo nas je ali mladi v Velenju dobivajo žepnino in varčujejo v bankah ter ali mladi starši varčujejo za prihodnost svojih otrok. Odgovore na ta vprašanja smo pridobili z metodo anketiranja in statistično metodo obdelave podatkov o prodaji bančnih storitev v NLB ter induktivno metodo sklepanja.

Odločili smo se, da sestavimo dve anketi, in sicer eno za najstnike v tretji triadi osnovne šole ter anketo za starše otrok prve triade osnovne šole. Glede na to, da smo želeli od anketirancev pridobiti točno določene odgovore, smo obe anketi sestavili iz zaprtih vprašanj. Veliko pomoč pri razdeljevanju anket učencem in staršem velenjskih osnovnih šol nam je nudil mentor.

Istočasno smo z izvedbo anketiranja pridobili tudi podatke največje slovenske banke o prodaji varčevalnih produktov v preteklosti. NLB nam je ponudila pregled prodaje storitev od leta 2004 do 2007 z obvezo, da ne objavljamo absolutnih števil, ampak samo razmerja.

Po izvedbi anketiranja najstnikov in staršev ter po pregledu prodaje storitev v NLB smo zaključke o varčevanju mladih in za mlade oblikovali na podlagi induktivne metode.

4 PODROČJA VARČEVANJA V NLB

Ljudje že od nekdaj varčujejo za uresničitev svojih želja. V daljni preteklosti so ljudje hranili denar doma, ga skrivali pred tatovi na skrivnih mestih in velikokrat doživeli tudi bankrot, ko jim je zgorela hiša, ko so bile poplave ali pa je ob smrti lastnika družinsko premoženje ostalo za vse večne čase skrito.

Z razvojem družbe so se ustanovile banke, ki so denar varno shranjevale in ga plemenitile. Večje kot so bile potrebe družbe, več varčevalnih produktov so banke ponujale. V današnjem času banke na varčevalnem področju običajno ponujajo: vodenje osebnih računov, varčevanja, depozite, sklade in zavarovanja. Varčevalno ponudbo domačih bank smo pregledali na spletnih straneh le-teh, podrobneje pa smo se posvetili ponudbi naše največje banke – NLB.

Preglednica 1: Področja varčevanja v NLB (vir: www.nlb.si, 20.10.2007)

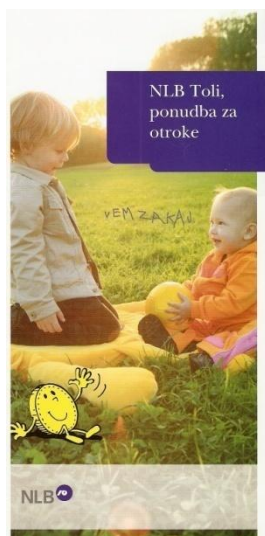
Računi	Depoziti	Varčevanja	NLB Skladi	Bančno zavarovalništvo
NLB Klasični račun	NLB Evro in devizni depozit	NLB Varčevalni račun	NLB Skladi-naravni viri	NLB Naložba Vita Mega
NLB Srebrni račun	NLB Depozit za pridobitev rente	NLB Varčevalni račun mladih	NLB Skladi-evropskih delnic	NLB Naložba Vita Multi
NLB Zlati račun	NLB Evro depozit za 5	NLB Postopno varčevanje	NLB Skladi-obveznic	NLB Naložba Vita plus
NLB Osnovni račun	NLB Zlati Evro depozit	NLB Rentno varčevanje	NLB Skladi-slovenskih delnic	NLB Naložba Vita prva
NLB Študentski račun	NLB Depozit za črpanje rente	NSVS	NLB Svetovni sklad delnic	NLB Naložba Vita 1,2,3...
NLB Prvi račun		NLB Varčevanje mladih	NLB Skladi-visoka tehnologija	Življensko zavarovanja kreditojemalcev
NLB Toli račun		NLB Varčevanje Vita plus	NLB Skladi-visoko rastoča gospodarstva	
			NLB Skladi-Zahodni Balkan delniški	
			Fund Partners NLB Skladi-garantirani sklad Azija 1	
			Funs Partners NLB Skladi-garantirani sklad Evropa 1	
			NLB Skladi – Dinamični sklad delnic	
			NLB Skladi – Farmacija in zdravstvo	
			NLB Skladi – Južna, srednja in vzhodna Evropa delniški	
			NLB Skladi – Kombinirani sklad	

4.1 NLB računi

Odprtje osebnega računa v banki pomeni temeljno sodelovanje posameznika z banko. Poslovanje preko odprtega računa v banki je veliko bolj varno kot poslovanje z gotovino. Na račun lahko prejemamo razna nakazila, z računa lahko nakazujemo denar na druge račune, lahko dvigujemo in polagamo gotovino nanj; vse to pa lahko opravljamo na podlagi papirnih nalogov, preko telefona, interneta, bankomatov. Ob odprtju osebnega računa banka občanu izda plačilno kartico, s katero lahko dvigujemo gotovino, plačujemo račune na plačilnih mestih in poslujemo v banki. NLB se želi z odprtjem osebnega računa s svojo ponudbo čim bolj približati potrebam določene skupine ljudi, zato je najmlajšim namenjen NLB Toli račun, najstnikom NLB Prvi račun, študentom NLB Študentski račun, upokojujencem NLB Srebrni račun, premožnejšim NLB Zlati račun...

NLB Toli račun

NLB Toli račun je osebni račun na ime otroka. Otrok dobi svojo Toli kartico, tajno številko in nagradni kartonček. Denar lahko položi na otroški bančni avtomat Tolimat. Po pologu prejme nagradno nalepko, ki jo nalepi na nagradni kartonček. Vsake 3 mesece, ko je na kartončku nalepljenih sedem nalepk, otrok pri bančnem okencu prejme nagrado. S prihranki na računu lahko razpolagajo le starši. Ti dobijo BA Maestro bančno kartico za poslovanje v okviru stanja na računu.¹

Slika 2: Naslovna stran prospekta za Toli račun

(vir: Prospekt za Toli račun NLB, januar 2007)

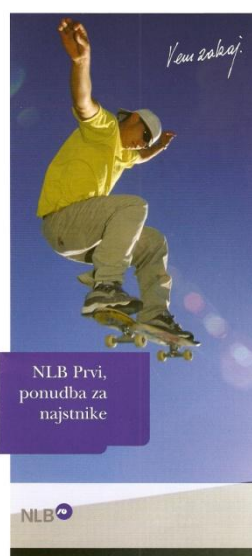
¹ Prospekt za Toli račun NLB, januar 2007

NLB Tolimat

Tolimat je otroški avtomat, ki otroka preprosto vodi skozi postopek vlaganja bankovcev in kovancev. Sprejema kovance v vrednostih 10, 20 in 50 centov ter 1 in 2 evra in bankovce za 5, 10, 20 in 50 evrov. Po plogu denarja Tolimat izda potrdilo o vplačanem znesku in nagradno nalepko.²

NLB Prvi račun

Slika 3: Naslovna stran prospekta za Prvi račun (vir: Prospekt za Prvi račun NLB, maj 2007)

Namenjen je za mladostnike do 18 leta starosti, ki želimo samostojno razpolagati s svojimi denarnimi sredstvi. NLB Prvi račun nudi vse, kar v resnici potrebujemo mladostniki: nobenega razbijanja glave z negativnim stanjem, limiti in čeki. Zapravimo lahko le tisto, kar imamo. Lahko ga polnimo s štipendijo, žepnino, honorarji in prihranki. Za poslovanje z računom dobimo bančno BA Maestro kartico in osebno številko. S kartico lahko poslujemo v Sloveniji in tujini – dvig na bankomatih, plačilo na prodajnih mestih in dvigi gotovine v poslovalnicah NLB ter v poslovalnicah drugih bank z nalepko Maestro. Na bankomatih lahko dvigujemo in polagamo gotovino, kupujemo GSM – kartico ali preverimo stanje na svojem računu. Za odprtje računa mora za nas skleniti pogodbo eden od staršev. Račun pa lahko odpremo sami, če smo stari vsaj 15 let in imamo lastne prilive, kot so štipendija ali honorarji iz dela prek študentskega servisa. NLB Prvi račun je večvaluten račun, kar pomeni, da lahko imamo na njem domačo in tujo valuto. Vodenje računa je brezplačno.

4.2 Depoziti

Za depozite bi lahko rekli, da so najstarejša oblika varčevanja. Občani vežejo depozite na krajše ali daljše obdobje v glavnem zato, da ohranijo realno vrednost denarja do trenutka porabe. Daljša je vezava, višje so obresti. Depozit velja za eno najbolj varnih naložb, njegova donosnost pa je odvisna od valute, naloženega zneska in ročnosti.

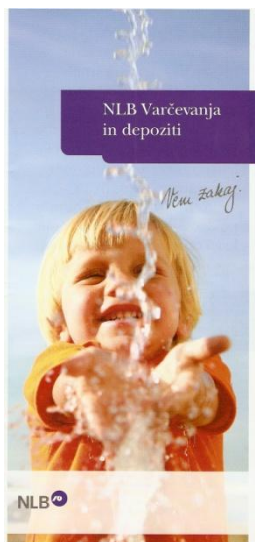
² Prospekt za Toli račun NLB, januar 2007

NLB Evro in devizni depozit

To je oblika varčevanja, ki omogoča varno naložbo in oplemenitenje prihrankov. Namenjeno je vsem, ki imajo na razpolago večji znesek in bi radi varčevali v domači ali tuji valuti. NLB Evro devizni depozit omogoča varčevanje v evrih (EUR), švicarskih frankih (CHF), ameriških dolarjih (USD), avstralskih dolarjih (AUD), kanadskih dolarjih (CAD), angleških funtih (GBP) in švedskih kronah (SEK).³

4.3 Varčevanja

Varčevanje je velikokrat osnovni pogoj za uresničitev posameznikovih želja na krajši ali daljši rok. Včasih je ta želja nakup materialne dobrine, včasih pa samo ustvariti rezervo za nepredvidene dogodke v življenju. V NLB so nekateri produkti samo varčevalni, nekateri pa so kombinacija med varčevanjem in zavarovanjem. Kot tipični varčevalni produkt navajamo NLB Rentno varčevanje, kombinacijo med varčevanjem in zavarovanjem pa NLB Vita plus.

Slika 4: Naslovna stran prospekta za Varčevanja in depozite (vir: Prospekt za Varčevanja in depozite NLB, april 2007)

NLB Rentno varčevanje

Rentno varčevanje zagotovi varno finančno prihodnost, boljšo štipendijo, denar za štipendijo ali za izpolnitev velikih želja. Izbiramo lahko med enkratnim pologom in rednimi mesečnimi vplačili. Višino mesečnih obrokov si določamo sami. Najnižji polog je 20€. Najnižja vrednost enkratnega pologa je 2 000€. Varčujemo lahko od ne manj kot 5 let in ne več kot 20 let. Lahko se odločimo za dvig celotnega zneska ali za izplačilo v obliki rente. Mogoča je tudi kombinacija: del zneska se izplača takoj, del pa v obliki rente.⁴

³ NLB Evro in devizni depozit, (<http://www.nlb.si/cgi-bin/nlbweb.exe?doc=1138&SeS=1932542011558-1206023366>, 27.10.2007)

⁴ NLB Rentno varčevanje (<http://www.nlb.si/cgi-bin/nlbweb.exe?doc=822&SeS=1932542011558-1206023366>, 27.10.2007)

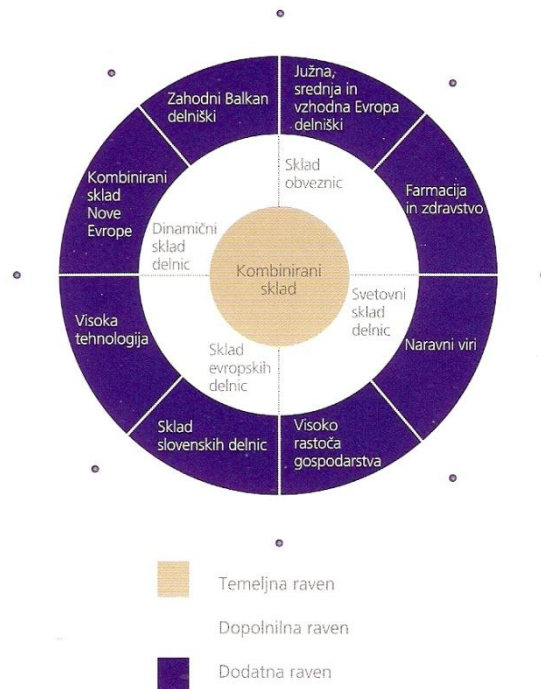
NLB Varčevanje Vita plus

NLB Varčevanje Vita plus je varčevanje z življenjskim zavarovanjem, ki nudi zajamčen donos na privarčevana sredstva in možnost udeležbe v letnem presežku. Osnovnemu zavarovanju je mogoče priključiti tudi dodatno nezgodno zavarovanje, ki krije nevarnost smrti zaradi nezgode in popolne trajne invalidnosti zaradi nezgode ter zavarovanje kritičnih bolezni. Namenjeno je vsem, ki želijo varčevati in pri tem dosegati zajamčen donos, hkrati pa poskrbeti za svojo prihodnost in prihodnost svoje družine.⁵

4.4 Vzajemni skladi

Ljudje varčujejo v vzajemnih skladih predvsem za potrebe otrok, dolgoročni nakup dobrin večjih vrednosti ali pa plemenitijo že ustvarjene prihranke. V NLB so oblikovali široko paleto varčevanja v vzajemnih skladih, odvisno od značaja in potreb vlagateljev. Za zelo previdne vlagatelje so oblikovali obvezniške sklade (vlaganje v državne vrednostne papirje), za takšne, ki so pripravljene na večje tveganje, so oblikovali delniške sklade (vlaganje v delnice podjetij z raznih področij in dejavnosti), za vse ostale pa kombinirane sklade.

⁵ NLB Varčevanje Vita plus (<http://www.nlb.si/cgi-bin/nlbweb.exe?doc=6557>, 5.11.2007)

Grafikon 1: Prospekt za NLB Sklade (vir: Prospekt za NLB Sklade, marec 2007)

Višina donosa vzajemnih skladov je odvisna od stopnje tveganja (obvezniški, delniški, kombinirani sklad) in roka varčevanja v skladu (priporočljiva je doba vsaj 5 let).

4.5 Bančno zavarovalništvo

Najnovejši produkti v bankah predstavljajo produkti bančnega zavarovalništva. To so varčevalni ali naložbeni produkti, povezani z zavarovanjem. Glede na to, da imajo zavarovalnice daljšo tradicijo zavarovanja z mesečnimi plačili premij (kar je tudi oblika varčevanja), so se banke bolj usmerile v ponudbo enkratne naložbe z zavarovanjem.

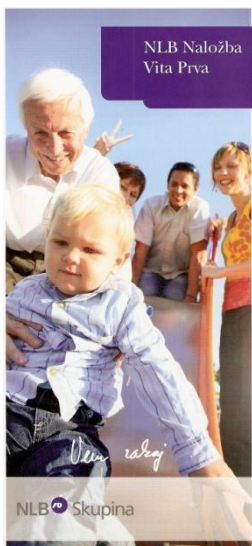
NLB Naložba Vita Multi

Slika 5: Naslovna stran prospekta za Naložbo Vita Multi (vir: Prospekt za Naložbo Vita Multi NLB, november 2007)

NLB Naložba Vita Multi je naložbeno življenjsko zavarovanje, znotraj katerega se sredstva naložijo v različne zaprte investicijske sklade. NLB Naložba Vita Multi ob dospelju nudi 100-odstotno zaščito v sklad vloženi sredstev in v primeru pozitivne rasti na datum dospelja nudi najmanj 50-procentni donos. Namenjena je vsem, ki želijo ob sprejemu določenega tveganja dosegati potencialno višje donose na svoja sredstva, kot jim ponujajo tradicionalni varčevalni programi, hkrati pa ohraniti v sklad vplačana sredstva ter poskrbeti za svojo prihodnost in prihodnost svoje družine. V primeru smrti zavarovanca pred iztekom naložbenega obdobja bodo njegova družina ali drugi upravičenci upravičeni do vrednosti police, vendar ne manj kot znaša zavarovalna vsota za smrt. V primeru nezgodne smrti bodo upravičenci prejeli še dodatno zavarovalnino v višini osnovne zavarovalne vsote za smrt, vendar ne več kot 5.000 EUR oziroma ne več kot 10.000 EUR, če zavarovalna vsota za smrt znaša 50.000 EUR ali več. NLB Naložba Vita Multi nudi enako zavarovanje za vse zavarovance, in sicer zavarovanje za primer smrti in dodatno kritje za primer nezgodne smrti. Izbira dodatnih zavarovanj ni možna.⁶

NLB Naložba Vita Prva

Slika 6: Naslovna stran prospekta za Naložbo Vita Prva (vir: Prospekt za Naložbo Vita Prva NLB, maj 2007)

NLB Naložba Vita Prva je nova oblika naložbenega življenjskega zavarovanja zavarovalnice NLB Vita, ki je vezano na vzajemne sklade družbe NLB Skladi. Namenjena je otroku, saj z njim starši oziroma skrbniki poskrbijo za otrokovo bolj brezskrbno odraščanje in enostavnejši prehod v samostojnost. V dobi izplačevanja, ko je otrok na poti osamosvajanja, pa mu z mesečnimi izplačili na njegov osebni račun omogoči lažjo pot v finančno samostojnost. Zavarovanec (sklenitelj zavarovanja) vplačuje obročno premijo v vnaprej dogovorjeni dobi varčevanja, lahko pa sklene zavarovanje z enkratnim vplačilom premije. V vsakem primeru ima kadar koli možnost vplačila dodatne premije in tako povečati višino privarčevanih sredstev po polici, namenjeni za izplačevanje štipendije.⁷

⁶ Prospekt za Naložbo Vita Multi NLB, november 2007

⁷ Prospekt za Naložbo Vita Prva NLB, maj 2007

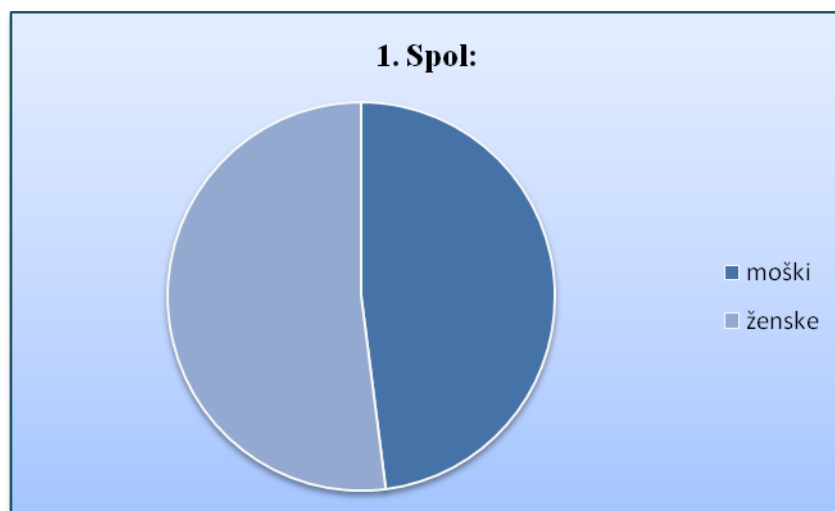
V dobi varčevanja je zavarovanec zavarovan z osnovnim življenjskim zavarovanjem za primer smrti, temu zavarovanju pa se ob sklenitvi lahko priključi tudi dodatno življenjsko in dodatno nezgodno zavarovanje. Poleg tega je otrok kot upravičenec do štipendije tudi nezgodno zavarovan. Po končani dobi varčevanja nastopi doba izplačevanja štipendije. Upravičenec bo za vnaprej dogovorjeno obdobje prejemal štipendijo, lahko pa se dogovori za enkratno izplačilo ali drugačno obliko izplačevanja v skladu s takratno ponudbo zavarovalnice. Zaradi davčnih in dohodninskih ugodnosti je priporočljivo izbrati vsaj 10-letno dobo varčevanja, medtem ko se lahko odločimo za 3- do 6-letno dobo izplačevanja štipendije.⁸

5 IZSLEDKI IN RAZPRAVA

5.1 Anketa za učence

Z anketo za učence tretje triade osnovnih šol v Velenju smo želeli ugotoviti predvsem, ali najstniki dobivajo žepnino in za kaj jo porabijo ter ali imajo najstniki svoj račun v banki in ali varčujejo. Sestavili smo 10 zaprtih vprašanj. Izpolnjenih je bilo 275 anket, od tega sta bili dve neveljavni.

Grafikon 2: Spol anketirancev

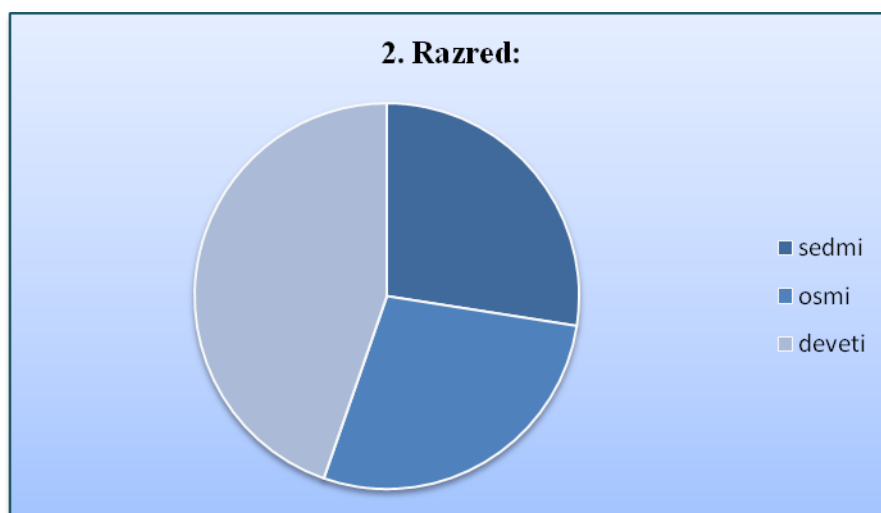

⁸ NLB Naložba Vita Prva, maj 2007, prospekt

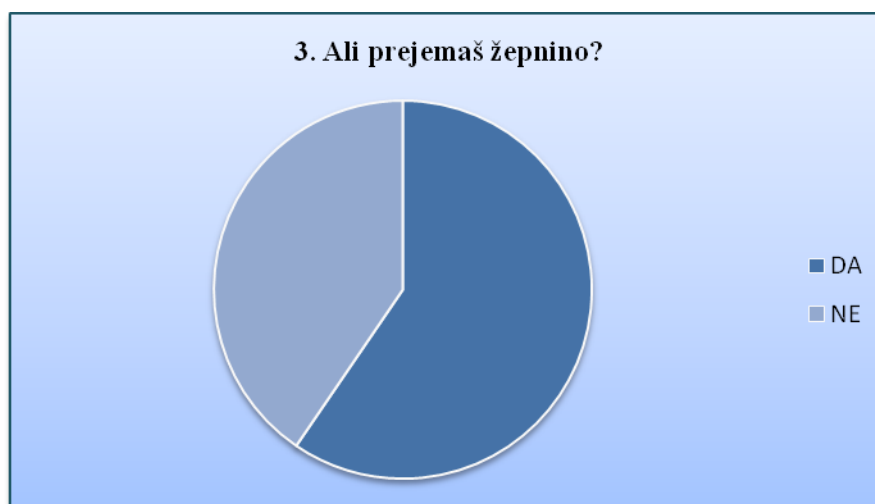
V prvem vprašanju smo spraševali anketirance po spolu in ugotovili, da je na anketo odgovorilo približno enako moških (131) in žensk (142).

Grafikon 3: Razred anketirancev

V anketi je sodelovalo 75 učencev sedmih razredov, 76 učencev osmih razredov in 122 učencev devetih razredov, ki so bili najštevilčnejša skupina.

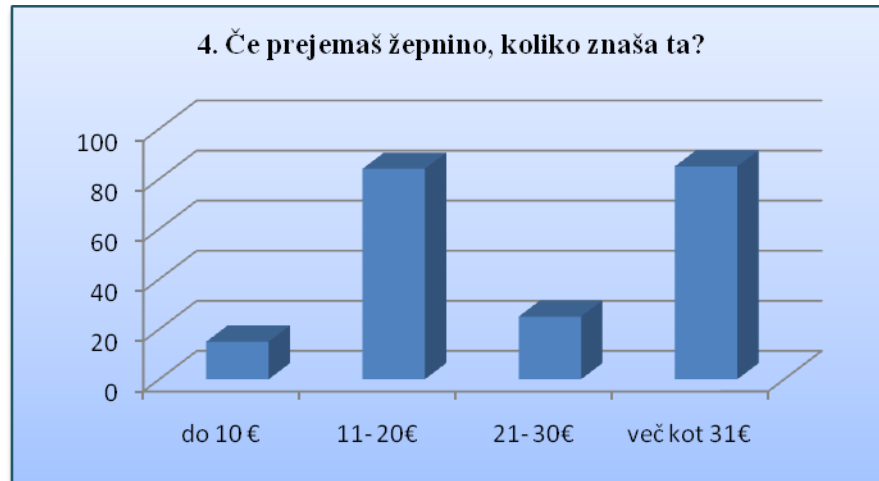
Grafikon 4: Prejemanje žepnine

Na tretje vprašanje "Ali prejemaš žepnino?" je kar 209 učencev odgovorilo z DA in 64 učencev z NE.

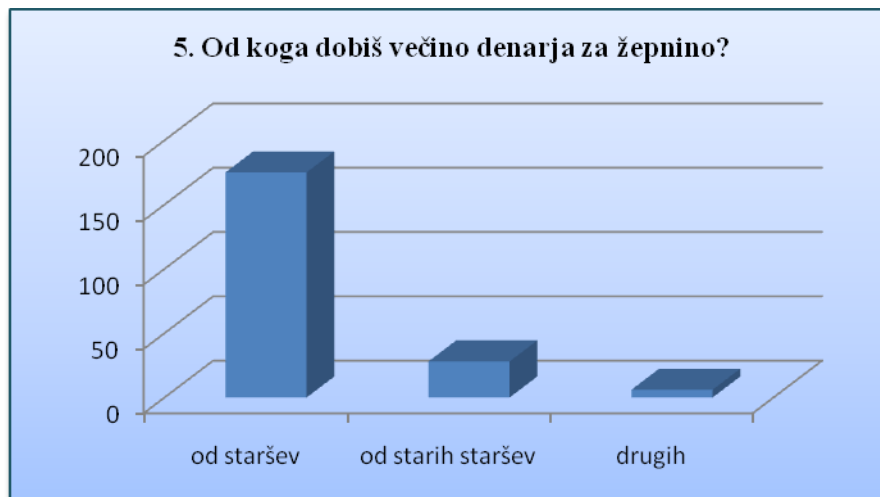

Grafikon 5: Višina žepnine

Na četrto vprašanje smo dobili odgovore, da 98 učencev prejema žepnino od 11- 20 €, 51 je takih, ki prejemajo do 10 €, 34 učencev prejme od 21-30 € in 26 učencev prejme žepnino več kot 31 €.

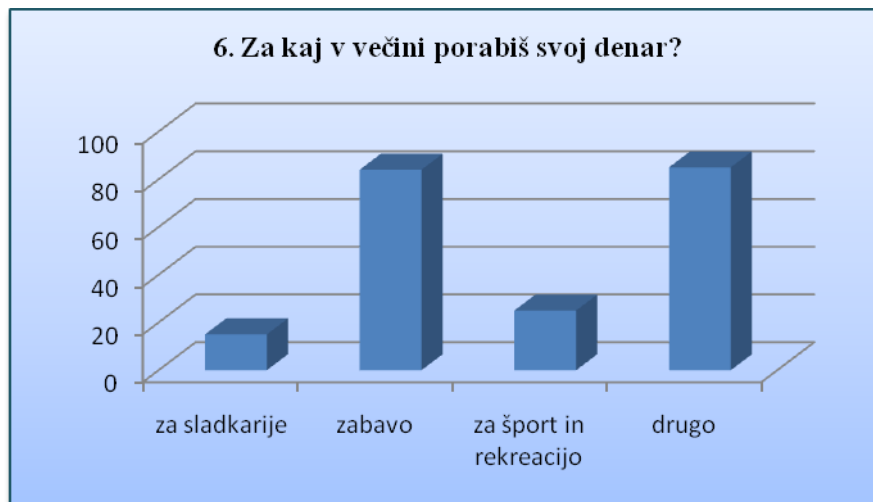
Grafikon 6: Kdo daje žepnino?

Na peto vprašanje je kar 175 učencev odgovorilo, da prejme žepnino od staršev, 28 učencev prejme žepnino od starih staršev, 6 učencev pa od drugih sorodnikov.

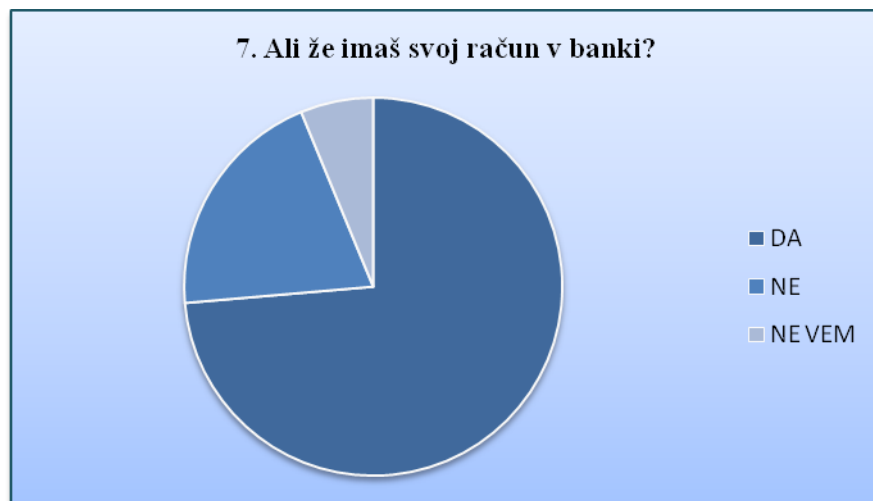

Grafikon 7: Namen porabe prihrankov

Takšnih anketirancev, ki porabijo svoj denar za zabavo (kino, tekme, predstave, koncerte,...) je 84, 25 jih porabi svoj denar za šport in rekreacijo (bazen, fitnes,...), 15 anketirancev za sladkarije, 85 anketirancev pa porabi svoj denar za druge namene.

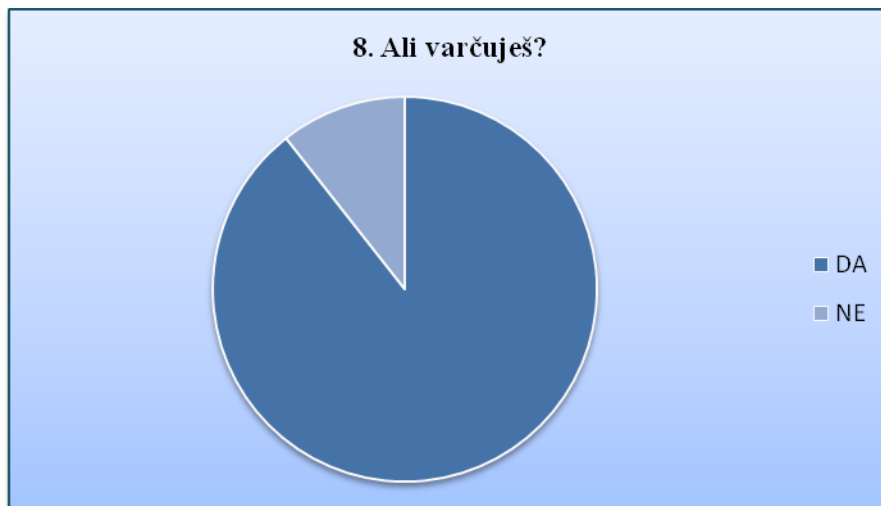
Grafikon 8: Prvi račun

Anketa je pokazala, da ima 201 učenec svoj račun v banki, 55 učencev ga nima in 17 učencev ne ve, ali ima svoj račun v banki.

Grafikon 9: Varčevanje

Velika večina, kar 244 učencev varčuje za svoje potrebe. Samo 29 učencev od vseh anketiranih ne varčuje.

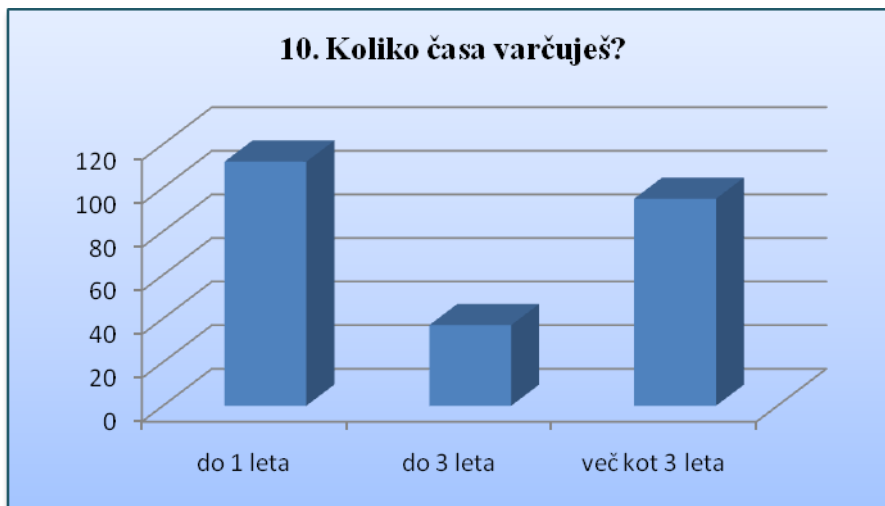
Grafikon 10: Namen varčevanja

Zgornji grafikon prikazuje, da 49 učencev varčuje za nakup avdio-video tehnike, za nakup športne opreme (kolo, rolerji,...) varčuje 39 učencev, prav toliko jih varčuje za nakup računalnika. Za ogled koncertov varčuje 15 učencev in 102 učenca varčujeta nenamensko.

Grafikon 11: čas varčevanja

Na deseto vprašanje je 112 učencev odgovorilo, da varčujejo v dobi do enega leta, 95 učencev varčuje že več kot 3 leta in 37 učencev varčuje v dobi do treh let.

5.2 Anketa za starše

Starše otrok prve triade osnovnih šol v Velenju smo spraševali, ali in koliko varčujejo za prihodnost svojih otrok. Sestavili smo anketo iz šestih zaprtih vprašanj. V anketo smo vključili novejšje varčevalne produke bank in zavarovalnic, za katere se lahko mladi starši odločajo. Dobili smo 131 korektno izpolnjenih anket.

Grafikon 12: Varčevanje za otroke

Večina staršev se odloča, da namensko varčuje za prihodnost svojih otrok. Od 131 anketiranih staršev jih 98 varčuje, 33 pa ne.

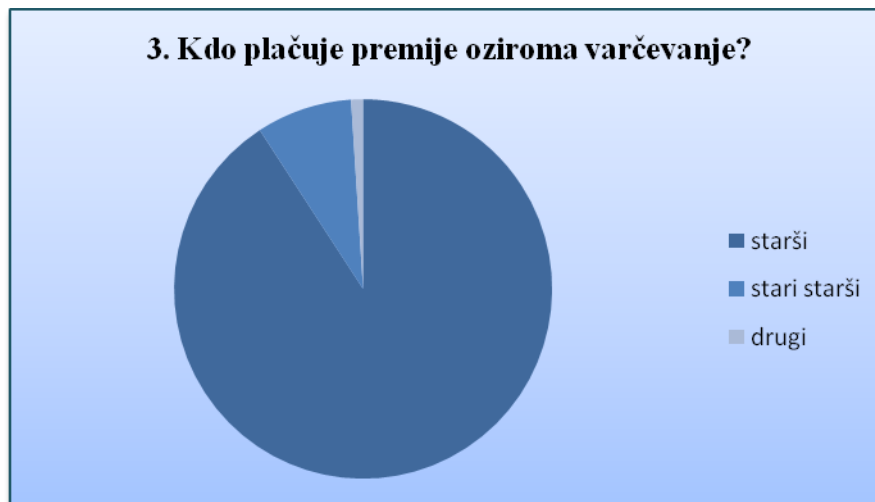
Grafikon 13: Oblika varčevanja

Starši se odločajo za različne načine varčevanja. Dokaj izenačeno se odločajo za rentno varčevanje (16) in življenjsko zavarovanje z naložbo v vzajemne sklade (15), nekoliko manj preko vzajemnih skladov (10) in življenjskega zavarovanja (11). Večina staršev (44) pa še vedno varčuje na bančnem računu otroka. Štirje anketiranci pa varčujejo z drugimi oblikami varčevanja.

Grafikon 14: Nosilec varčevanja za otroka

Iz odgovorov na tretje vprašanje je razvidno, da velika večina staršev vplačuje premije oziroma varčevanja kar sami (89), pri varčevanju za otroke pa sodeluje tudi nekaj starih staršev (8). Zanimljivo je delež drugih varčevalcev za otroke.

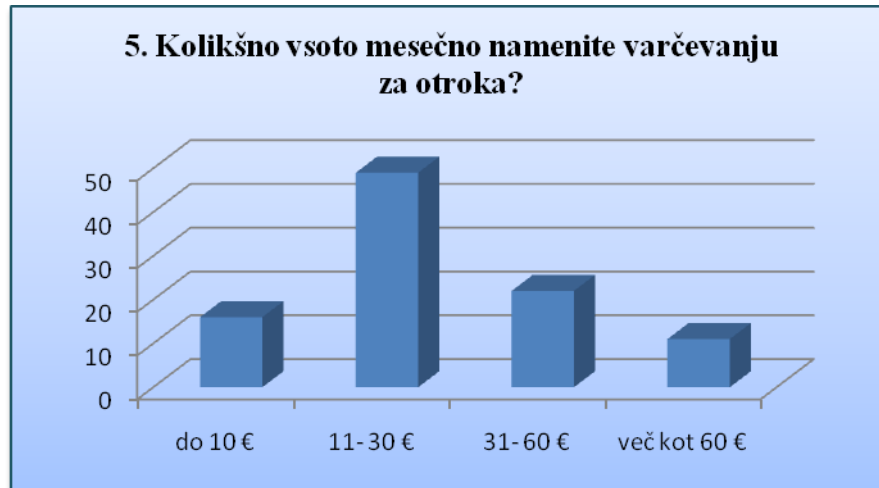
Grafikon 15: Obdobje varčevanja za otroka

Večina staršev varčuje za otroke na dolgi rok. Za obdobje varčevanja 11-15 let se je odločilo 35 staršev, za obdobje 16- 20 let 19 staršev in več kot 20 let 9 staršev. Ostali starši (35) so se odločili za varčevalno obdobje do 10 let.

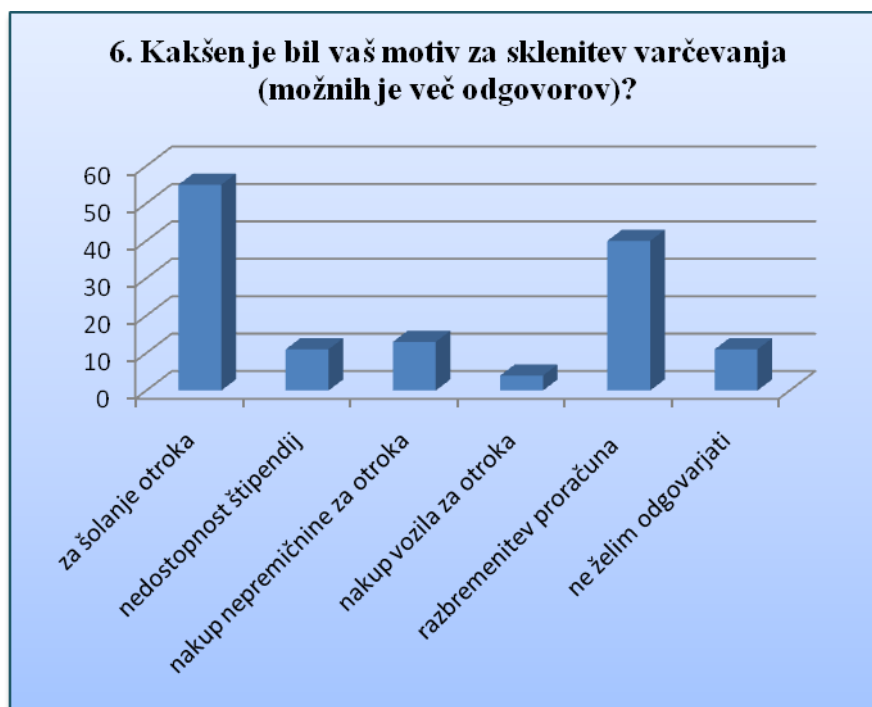

Grafikon 16: Mesečna vsota varčevanja za otroka

Večina staršev mesečno nameni varčevanju za otroke več kot 10 €. Takšnih, ki namenijo varčevanju za otroke 11- 30 €, je 49, 31- 60 € jih je 22, več kot 60 € jih je pa 11. Manj kot 10 € na mesec nameni varčevanju za otroke 16 staršev.

Grafikon 17: Motiv za sklenitev varčevanja

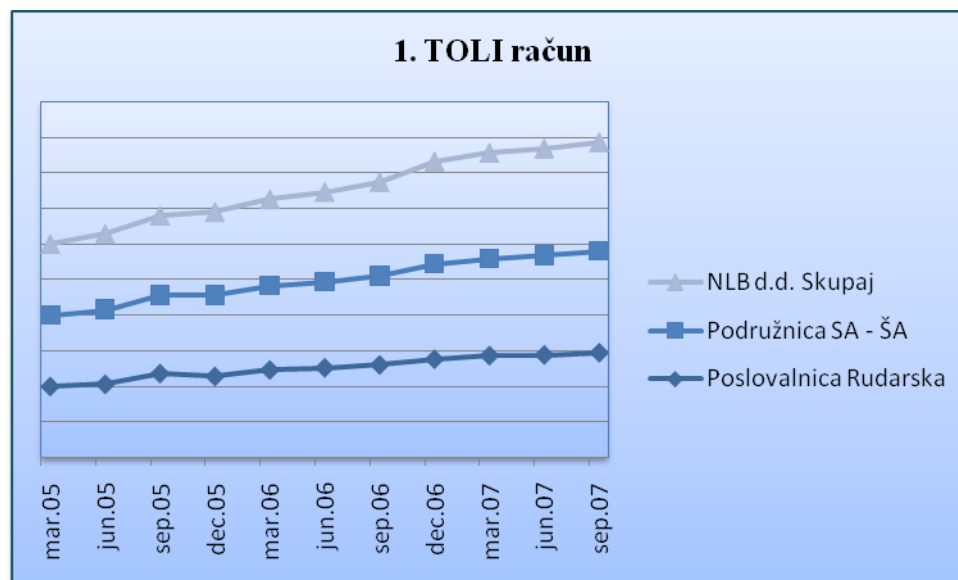
Po namenu varčevanja smo poizvedovali v šestem vprašanju. Možnih je bilo več odgovorov. Velika večina staršev (55) varčuje za šolanje otrok, velik delež (40) je takšnih staršev, ki z varčevanjem za otroke želijo v prihodnje razbremeniti družinski proračun, 13 staršev namerava z varčevanjem pomagati otrokom pri nakupu nepremičnin (stanovanje, hiša), 11 jih pa namerava iz prihrankov štipendirati otroke. Nekaj jih namensko varčuje za nakup vozila otroku (4), nekaj jih pa ni želelo razkriti namenov varčevanja (11).

5.3 Podatki NLB

Na področju varčevanja smo priča velikim in hitrim spremembam. Banke med seboj tekmujejo, katera bo prva ponudila kakšen nov varčevalni produkt, ki bo za občane bolj zanimiv, donosnejši in bolj "pisan na kožo".

Spreminjanje varčevalnih navad prebivalstva v zadnjih nekaj letih smo preverjali tudi na osnovi bančnih podatkov. V NLB so nam postregli s poročilom prodaje varčevalnih produktov v zadnjih treh letih, s tem da smo se obvezali, da v raziskovalni nalogi ne bomo objavljali absolutnih števil, ampak samo razmerja in trende gibanja prodaje.

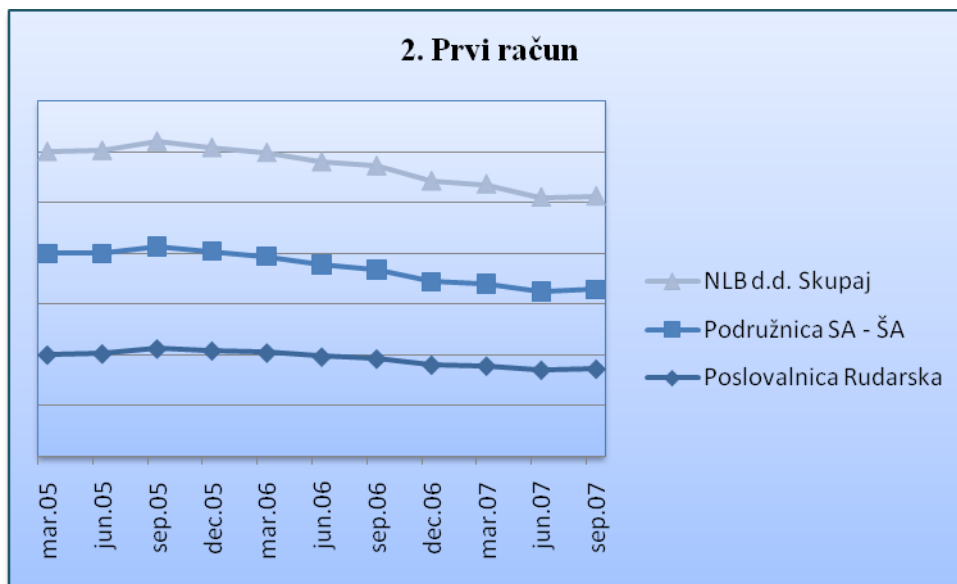
Grafikon 18: TOLI račun (vir: Interno poročilo prodaje storitev v NLB, september 2007)

V grafu smo predstavili gibanje števila odprtih TOLI računov v NLB skupaj, Podružnici SA – ŠA in v Poslovalnici Rudarska. Število TOLI računov v vseh predstavljenih organizacijskih enotah, v obdobju od marca 2005 do septembra 2007, narašča.

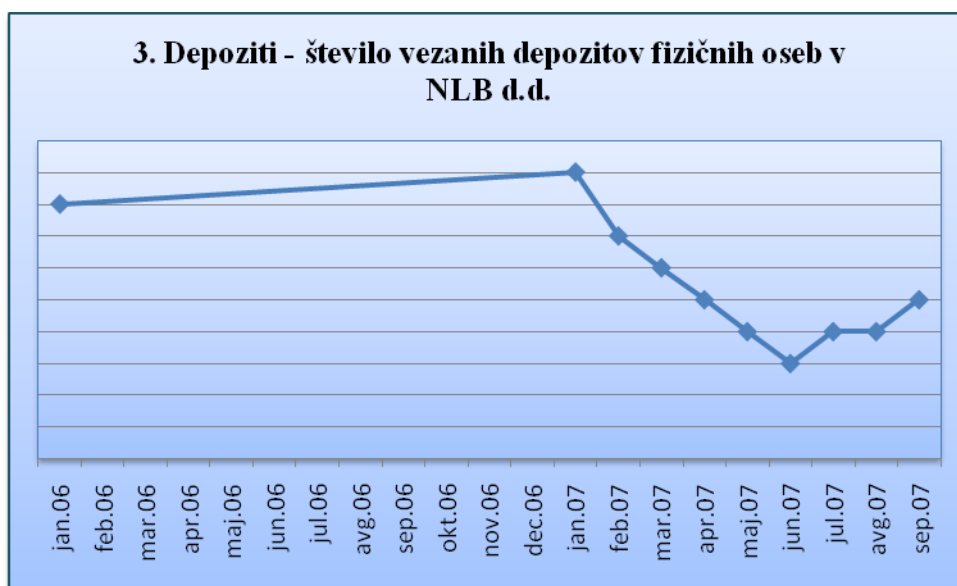

Grafikon 19: Prvi račun (vir: Interno poročilo prodaje storitev v NLB, september 2007)

Graf predstavlja gibanje števila odprtih "Prvih računov" v obdobju od marca 2005 do septembra 2007, v NLB skupaj, Podružnici SA – ŠA in Poslovalnici Rudarska. Iz grafa je razvidno, da število "Prvih računov" rahlo pada.

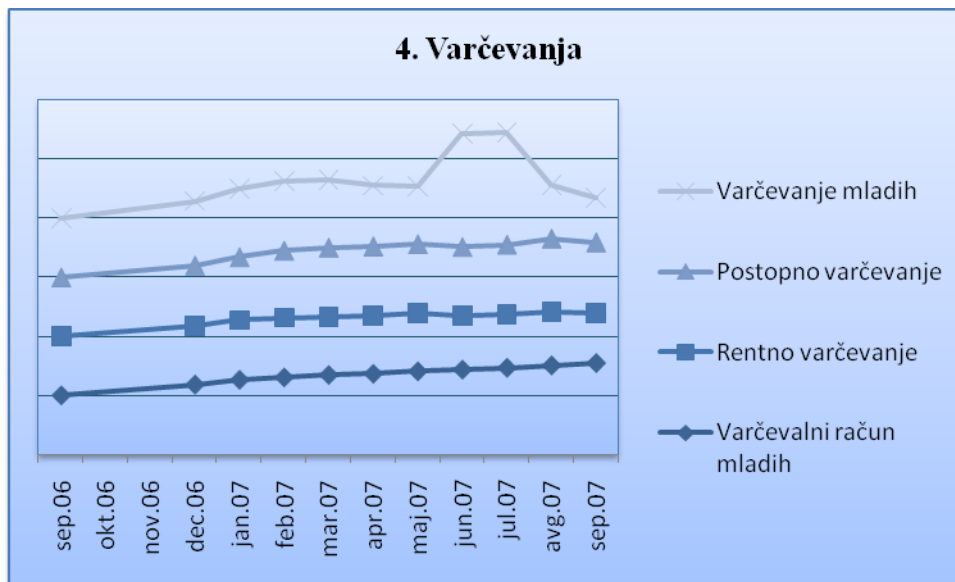
Grafikon 20: Depoziti (vir: Interno poročilo prodaje storitev v NLB, september 2007)

Iz grafa, ki prikazuje število depozitov občanov v NLB, sklenjenih v obdobju od januarja 2006 do septembra 2007, je razviden trend upadanja le-teh.

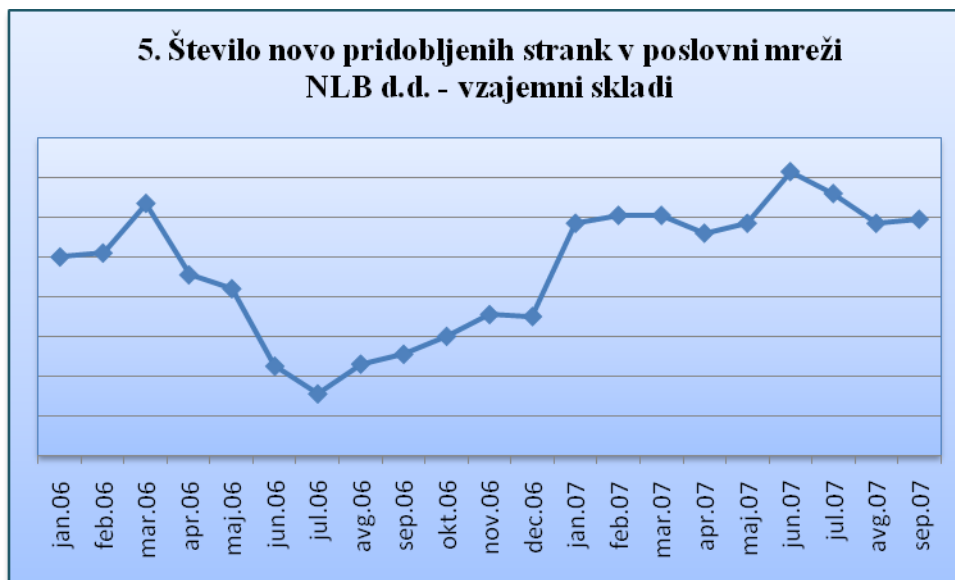

Grafikon 21: Varčevanja (vir: Interno poročilo prodaje storitev v NLB, september 2007)

Med prikazanimi štirimi načini varčevanja v NLB beleži večjo rast varčevalni račun mladih od postopnega varčevanja, varčevanje mladih pa večji padec kot rentno varčevanje.

Grafikon 22: Vzajemni skladi (vir: Interno poročilo prodaje storitev v NLB, september 2007)

Število vlagateljev v vzajemne sklade NLB, v opazovanem obdobju od januarja 2006 do septembra 2007, v povprečju raste.

6 SKLEPI

Na podlagi pridobljenih podatkov iz anket učencev in staršev osnovnih šol v Velenju ter pridobljenih podatkov o prodaji bančnih produktov v NLB smo izpeljali naslednje zaključke:

- Učenci zadnje triade osnovnih šol v Velenju v veliki večini prejemajo žepnino, in sicer od svojih staršev, največ v višini 11- 20 € mesečno.
- Žepnino porabijo učenci največ za zabavo (kino, tekme, predstave, koncerte ...) in za druge namene.
- Večina učencev ima svoj račun v banki; velika večina jih tudi varčuje kratkoročno (do enega leta), približno polovica namensko (za nakup avdio-video tehnike, športne opreme, računalnika...), polovica pa nenamensko.
- Večina anketiranih staršev varčuje dolgoročno za prihodnost svojih otrok (predvsem za šolanje otroka); mesečno namenijo varčevanju 11- 30 €.
- Več kot polovica staršev, ki varčuje za prihodnost svojih otrok, varčuje dolgoročno preko najnovejših bančnih produktov (rentno varčevanje, življenjsko zavarovanje z naložbo v vzajemne sklade, življenjsko zavarovanje, vzajemni skladi...), slaba polovica pa jih varčuje kratkoročno, na osebnem računu.
- Trendi varčevanja otrok in staršev so razvidni tudi iz pridobljenih bančnih podatkov.
- Na osnovi poročila največje slovenske banke NLB lahko sklepamo, da želijo mladi starši svoje otroke naučiti ravnanja z denarjem že v prvih letih otroštva, saj se število računov za najmlajše vseskozi povečuje.
- Depoziti, ki so stara, zanesljiva oblika varčevanja, v zadnjem času beležijo upad, saj jih nadomeščajo dinamični in donosnejši produkti.
- Varčevanja prebivalcev skupaj zadovoljivo ohranjajo nivo, s tem, da novejši načini varčevanja nadomeščajo starejše.

- Novejši bančni produkti predstavljajo varčevalno ali naložbeno zavarovalniške produkte (NLB Vita Plus, NLB Vita Multi...) in beležijo stalno rast. Ravno tako tudi skladi (vzajemi in investicijski).

7 POVZETEK

Ali je res, da morajo mladi in njihovi starši sedaj veliko prej kot včasih začeti varčevati za svojo prihodnost in prihodnost svojih otrok? Odgovore na to vprašanje smo želeli dobiti z raziskavo na tem področju. Najprej smo se odpravili po podatke v velenjsko knjižnico in ugotovili, da na temo varčevanja z denarjem ni nobene knjige oziroma teoretičnih izhodišč. Odgovore smo zato morali poiskati v praksi. Začeli smo s pregledovanjem internetnih strani. Srečali smo se s široko ponudbo bank na področju varčevanja. Na osnovi tega smo sestavili dva anketna vprašalnika in ju razdelili po velenjskih osnovnih šolah. Odločili smo se, da bomo o varčevanju mladih vprašali kar najstnike same, o varčevanju za prihodnost otrok pa mlade starše otrok, ki šele začenjajo s šolanjem. Poleg tega smo obiskali banko NLB v Velenju, kjer smo dobili reklamni material za posamezne produkte in notranje poročilo o prodaji posameznih bančnih produktov v zadnjih nekaj letih. Po obdelavi vseh anketnih vprašalnikov smo ugotovili, da velika večina najstnikov varčuje za svoje potrebe in da se mladi starši vedno bolj odločajo za dolgoročno namensko varčevanje za prihodnost svojih otrok. Podatki iz notranjega poročila največje banke so to tudi potrdili. V raziskovalni nalogi absolutnih števil nismo smeli uporabiti, zato smo gibanje prodaje posameznih produktov v nalogi prikazali z razmerji. Iz grafov so vidni trendi naraščanja varčevanja mladih in za mlade. Na podlagi vseh podatkov in analizi le-teh lahko sklepamo, da se bo naraščajoči trend varčevanja nadaljeval. Begajo pa nas dogodki v zadnjem času, ko tisoči delavcev v Sloveniji napovedujejo množične stavke zaradi prenizkih plač in se sprašujemo, koliko ljudi bo v prihodnje sposobno varčevati za prihodnost.

8 ZAHVALA

Moja raziskovalna naloga ne bi bila to, kar je, če me mentor, profesor Marko Pritržnik, pri delu ne bi usmerjal, mi dajal koristne nasvete in me spodbujal. Zahvaljujem se tudi ostalim učiteljem osnovne šole Mihe Pintarja – Toleda, ki so razdeljevali anketne liste tudi na drugih šolah.

Zahvaljujem se tudi vsem anketirancem, ki so izpolnili in vrnili anketne vprašalnike. Želela bi se zahvaliti tudi moji sestri Kaji, ki mi je pomagala pri obdelavi anketnih listov, in moji mami, ki mi je pomagala pridobiti bančne podatke.

Zahvaljujem se tudi vsem drugim, ki ste kakorkoli pripomogli k moji raziskovalni nalogi.

9 PRILOGE

Priloga 1: Anketni vprašalnik za učence tretje triade osnovnih šol v Velenju

RAZISKOVALNA NALOGA VARČEVANJE MLADIH IN ZA MLADE

Lepo pozdravljeni! Sem učenka osnovne šole Miha Pintarja Toleda in v okviru gibanja »Mladi raziskovalci za razvoj Šaleške doline« raziskujem, koliko ali če sploh mladi varčujejo za svoje potrebe. S to anketo mi boste pomagali to ugotoviti. Anketa je anonimna in mi bo služila izključno kot vir podatkov za raziskovalno nalogo.

Sara Markon

Navodilo za reševanje :

Na anketna vprašanja odgovarjajte tako, da obkrožite črko pred izbranim odgovorom, razen, če druga navodila od vas ne zahtevajo drugače. Izberite samo 1 odgovor.

1. Spol :

- a.) M
- b.) Ž

2. Razred :

- a.) 7.
- b.) 8.
- c.) 9.

3. Ali prejemaš žepnino?

- a.) Da
- b.) Ne

4. Če prejemaš žepnino, koliko znaša ta?

- a.) Do 10 €
- b.) 11–20 €
- c.) 21–30 €
- d.) Več kot 31 €

5. Od koga dobiš večino denarja za žepnino?

Če boste izbrali odgovor c, dopišite na črto.

- a.) Od staršev
- b.) Od starih staršev
- c.) Drugih: _____

6. Za kaj v večini porabiš svoj denar?

Če boste izbrali odgovor d, dopišite na črto.

- a.) Za sladkarije
- b.) Zabavo (kino, tekme, predstave, koncerti,...)
- c.) Za šport in rekreacijo (bazen, fitnes,...)
- d.) Drugo: _____

7. Ali že imaš svoj račun v banki?

- a.) Da
- b.) Ne
- c.) Ne vem

8. Ali varčuješ?

- a.) Da
- b.) Ne

9. Če varčuješ, za kakšne namene?

Če boste izbrali odgovor e, dopišite na črto.

- a.) Nakup avdio-video tehnike
- b.) Nakup športne opreme (kolo, rolerji,...)
- c.) Nakup računalnika
- d.) Ogled koncertov
- e.) Drugo: _____

10. Koliko časa varčuješ?

- a.) Do 1 leta
- b.) Do 3 let
- c.) Več kot 3 leta

Za vaše odgovore se vam najlepše zahvaljujem!

Prosim, da izpolnjeno anketo čimprej vrnete tistemu, ki vam jo je vročil.

Velenje, 19.11.2007

Priloga 2: Anketni vprašalnik za starše učencev prve triade osnovnih šol v Velenju

RAZISKOVALNA NALOGA

VARČEVANJE MLADIH IN ZA MLADE

Lepo pozdravljeni! Sem učenka osnovne šole Miha Pintarja Toleda in v okviru gibanja »Mladí raziskovalci za razvoj Šaleške doline« raziskujem, koliko starši varčujejo za svoje otroke. S to anketo mi boste pomagali to ugotoviti. Anketa je anonimna in mi bo služila izključno kot vir podatkov za raziskovalno nalogo.

Sara Markon

Navodilo za reševanje :

Na anketna vprašanja odgovarjajte tako, da obkrožite črko pred izbranim odgovorom, razen, če druga navodila od Vas ne zahtevajo drugače. Izberite samo 1 odgovor.

1. Ali varčujete namensko za svoje otroke (študij, nakup avtomobila..)?

- a.) Da
- b.) Ne

2. Za kakšno obliko varčevanja ste se odločili? Če boste izbrali odgovor f, dopišite na črto.

- a.) Bančni račun otroka
 - b.) Vzajemni skladi
 - c.) Življensko zavarovanje
 - d.) Življensko zavarovanje z naložbo v vzajemne sklade
 - e.) Rentno varčevanje
 - f.) Drugo:
-

3. Kdo plačuje premije oziroma varčevanje? Če boste izbrali odgovor c, dopišite na črto.

- a.) Starši
 - b.) Stari starši
 - c.) Drugi:
-

4. Za kolikšno obdobje ste sklenili varčevanje za otroka?

- a.) Do 10 let
- b.) Od 11-15 let
- c.) Od 16-20 let
- d.) Več

5. Kolikšno vsoto mesečno namenite varčevanju za otroka?

- a.) Do 10 €
- b.) 11-30 €
- c.) 31-60 €
- d.) Več kot 60 €

6. Kakšen je bil vaš motiv za sklenitev varčevanja? (možnih je več odgovorov)

- a.) Za šolanje otroka – šolnine
- b.) Nedostopnost štipendij
- c.) Nakup nepremičnine za otroka
- d.) Nakup vozila za otroka
- e.) Razbremenitev družinskega proračuna v času šolanja otroka
- f.) Ne želim odgovarjati

Za Vaše odgovore se vam najlepše zahvaljujem!

Prosim, da izpolnjeno anketo čimprej vrnete tistemu, ki Vam jo je vročil.

Velenje, 19.11.2007

10 VIRI IN LITERATURA

1. <http://www.bimbam.si/starsi-in-ucitelji.php>, 5.9.2007
2. SOROSZY, J.2007. Še vedno največ denarja plemenitimo na bankah. DELO, str. 27
3. NLB d.d. 2007. Uresničite svoje finančne cilje. Nedelo, str. 6
4. ŠKORJANC, P. 2007. Danes varčujem jutri študiram. S.O.S., str. 44, 45
5. <http://www.nlb.si/cgi-bin/nlbweb.exe?doc=4762>, 5.9.2007
6. <http://www.nlb.si/cgi-bin/nlbweb.exe?doc=3063>, 5.9.2007
7. <http://www.nlb.si/cgi-bin/nlbweb.exe?doc=3992>, 5.9.2007
8. <http://www.nlb.si/cgi-bin/nlbweb.exe?doc=15786>, 5.9.2007
9. <http://www.nlb.si/cgi-bin/nlbweb.exe?doc=4774>, 5.9.2007
10. <http://www.nlb.si/cgi-bin/nlbweb.exe?doc=993>, 5.9.2007
11. <http://www.nlb.si/cgi-bin/nlbweb.exe?doc=3055>, 5.9.2007
12. <http://www.nlb.si/cgi-bin/nlbweb.exe?doc=3057>, 5.9.2007
13. <http://www.nlb.si/cgi-bin/nlbweb.exe?doc=4778>, 5.9.2007
14. http://www.pbs.si/html/ponudba/prebivalstvo/hrckova_knjizica.html, 12.9.2007
15. <http://www.pbs.si/html/ponudba/prebivalstvo/dijaski-osebni-racun.htm>, 12.9.2007
16. <http://www.pbs.si/html/ponudba/prebivalstvo/studentски-osebni-racun.htm>, 12.9.2007
17. <http://www.nkbm.si/>, 20.9.2007
18. http://delavska-hranilnica.si/obcan_1.htm/, 20.9.2007
19. <http://www.abanka.si/storitev.asp?MapaID=121>, 23.9.2007
20. http://papi.skb.si/starsi/papi_prava_izbira/, 23.9.2007
21. http://papi.skb.si/starsi/varcevanje_s_papijem/, 23.9.2007
22. http://papi.skb.si/starsi/papi_osebni_racun/, 23.9.2007
23. http://papi.skb.si/starsi/papi_potrebuje_starse/, 23.9.2007
24. <http://papi.skb.si/starsi/nasveti/>, 23.9.2007
25. <http://www.sparkasse.si/>, 9.10.2007
26. Bl.Ko. 2007. Varčujte za otrokovo svetlejšo prihodnost. Slovenske novice, str. 29
27. Bl.Ko. 2007. Za varnejšo prihodnost. Slovenske novice, str. 28
28. Ma.Ce. 2007. V bankah ne zgolj varno, ampak tudi donosno. Slovenske novice, str. 26
29. PIRC, T. 2007. Kdaj začeti varčevati v vzajemnem skladu. DELO, str. 39
30. <http://www.bambino.si/?d=clanek&id=696&natisni=1>, 20.10.2007
31. GRUDEN, I. / STRAŽIŠAR, M. 2007. Interno poročilo prodaje storitev v NLB. 36 str.
32. NLB. marec 2007. NLB Skladi. Ljubljana
33. NLB. november 2007. NLB Naložba Vita Multi. Ljubljana
34. NLB. maj 2007. NLB Naložba Vita Prva. Ljubljana
35. NLB. maj 2007. NLB Prvi račun. Ljubljana
36. NLB. april 2007. NLB Varčevanja in depoziti. Ljubljana
37. NLB. januar 2007. NLB Toli račun. Ljubljana